

Sygn. akt OS 9/2020

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio

Sędziowie: r.pr. Paweł Strzelec - sprawozdawca

r.pr. Bożena Bilkiewicz-Bańka

Protokolant: aplikant radcowski – Beata Cichosz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...) r. - wniesionego w dniu (...) r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn.akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia

Przewodniczący:

Członkowie:

Olimpia Marcewicz-Kochnio

Paweł Strzelec

Bożena Bilkiewicz-Bańka

Uzasadnienie

Dnia (...) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga p. (...), w której zarzucił radcy prawnemu (...), że mógł dopuścić się następujących przewinień dyscyplinarnych lub też czynów, które można zakwalifikować z innych ustaw o odpowiedzialności karnej, tj., że:

- 1) reprezentując p. (...) w sprawie rozwodowej przed Sądem Okręgowym w Lublinie w sprawie sygn. akt (...) dwukrotnie wywarł wpływ na Mocodawczynię, która po wyrażeniu wstępnej zgody na mediację, po namowach radcy prawnego, odmówiła udziału w mediacji; a działanie powyższe miało na celu osiągnięcie korzyści majątkowej przez radcę prawnego (...) w przypadku reprezentowania p. (...) w

kolejnych postępowaniach cywilnych i karnych, a przede wszystkim w odrębnej sprawie cywilnej dotyczącej podziału majątku;

- 2) reprezentując p. (...) w sprawie przed Sądem Rejonowym w (...) Wydział Karny (sygn. akt ... K (...)) wywarł wpływ na Mocodawczynię w następstwie czego odmówiła udziału w mediacji zarządzanej postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia (...) r., w sprawie jak wyżej;
- 3) reprezentując p. (...) w sprawie rozwodowej przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie sygn. akt III C (...) w dniu, kiedy Sąd rozpoznawał jego wniosek o eksmisję wyżej wymienionej z domu przy ul. (...) w (...) radca prawny (...) podżegał ją do popełnienia przestępstwa poprzez użycie wobec niego następującego sformułowania, „co z niego za diabeł, takie brudy wyciągać przed Sądem, ja bym takiemu na Pani miejscu opony w samochodzie poprzebijał”;
- 4) radca prawny (...) reprezentuje p. (...) w sprawach sądowych, m. in. sprawie sygn. akt III C (...) i sygn. akt III RC (...) za darmo z uwagi na jej ciężką sytuację finansową, bowiem nie przedstawia na rozprawach rachunków za świadczone usługi prawne;
- 5) reprezentując p. (...) w sprawie rozwodowej przed Sądem Rejonowym w (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn. akt III RC (...) radca prawny (...) uważał, że „złapał” go na składaniu fałszywych zeznań przed Sądem jako, że p. (...) stwierdziła, iż radca prawny napisał i wysłał do Prokuratury Rejonowej w (...) na niego donos-zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, gdzie, nie był wyzwany i nie zeznawał;
- 6) radca prawny (...) naraził p. (...) na odpowiedzialność karną przekonując ją do złożenia w Sądzie Okręgowym w (...) do sprawy sygn. akt III C (...) materiału dowodowego w postaci kopii treści wiadomości sms uzyskanych poprzez włamanie przez wyżej wskazaną drzwi do pokoju zajmowanego przez niego w (...) przy ul. (...) i włamanie się do plecaka turystycznego, przy czym polegało to na wyjęciu z bocznej kieszeni plecaka telefonu komórkowego będącego jego własnością, gdzie w dalszej kolejności p. (...) pokonała zabezpieczenie kodu PIN i dokonała kopii treści znajdujących się w folderach tego telefonu; w tej sprawie prowadzone było dochodzenie w Prokuraturze Rejonowej w (...) sygn. akt PR Ds. (...), które zostało umorzone;
- 7) radca prawny (...) namówił p. (...) do złożenia dokumentów do Komornika Sądowego (...), który na tej podstawie wszczął postępowanie egzekucyjne sygn. akt KM (...), które ocenie Skarżącego było bezzasadne;

8) radca prawny (...) kazał p. (...) zaprzestać płacenia za mieszkanie w bloku przy ul. (...) w (...) stanowiące współwłasność jego oraz ww. jako, że za przedmiotowe mieszkanie winien płacić Skarżący.

Na wezwanie Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny (...) złożył pisemne wyjaśnienia, załączając dokumenty na potwierdzenie swojego stanowiska odnośnie zarzutów.

Radca prawny wskazał, że nie jest prawdą, jakoby wywierał wpływ na p. (...), by nie brała udziału w mediacji. Jako, że Mocodawczyni nie była zainteresowana mediacją, będąc związany jej wolą, radca prawny poinformował o tej okoliczności w ramach sprawy rozwodowej sygn. akt III C (...). Ponieważ Sąd dopytywał się dlaczego p. (...) nie jest mediacją zainteresowana odpowiedziała, że „nie można prowadzić mediacji ze sprawcą przemocy” i było to wyłącznie jej stwierdzenie. W ocenie radcy prawnego (...) kwestia doradzania odnośnie niepodjęcia mediacji, jako przedstawienie Mocodawcy stanowiska w danym stanie sprawy, nie nosi znamion przewinienia dyscyplinarnego. Odnośnie działania przy reprezentowaniu p. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej radca prawny (...) wyjaśnił, że na chwilę obecną nie otrzymał od Mocodawczyni żadnych pieniędzy za obsługę spraw. Zatem, nie kierował się korzyścią materialną. Stwierdził, iż nie reprezentował p. (...) w żadnej ze spraw karnych jako, że korzysta ona w tym przypadku z pomocy prawnej innych pełnomocników. Oddzielna sprawa cywilna dotycząca podziału majątku nie została przez żadną ze stron zainicjowana.

Radca prawny (...) zaprzeczył zarzutom z pkt 2, stwierdzając, że jest to wręcz pomówienie albowiem nie reprezentuje p. (...) w sprawie sygn. akt II K (...), gdzie jest ona prawdopodobnie reprezentowana przez innego pełnomocnika. Stwierdził również, że nie podlegał p. (...) do popełnienia czynu polegającego na przebiciu opon w samochodzie Skarżącego. Jak wskazał nie jest możliwe, aby Skarżący mógł słyszeć tego rodzaju stwierdzenie, wypowiedziane kiedy to wiozł Mocodawczynię po sprawie z (...) do miejsca zamieszkania w (...).

Radca prawny (...) wyjaśnił, że przygotował projekt dokumentu zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa czyli składania fałszywych zeznań przez Skarżącego, które to zawiadomienie podpisała p. (...). Działanie to stanowiło, realizację społecznego obowiązku informowania organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa, wobec działania bezprawnego, nieetycznego. Na potwierdzenie, czego do wyjaśnień radcy prawnego załączony został projekt zawiadomienia o przestępstwie do złożenia przez p. (...).

Radca prawny (...) podniósł także, że w sprawie rozwodowej przedstawił zdjęcia sms-ów Skarżącego obrazujących jego postępowanie. Mocodawczyni z uwagi na brak podstaw nie została skazana za czyny o jakich mowa w tym zarzucie, nie skierowano wobec niej aktu oskarżenia, jak i nie przedstawiono jej zarzutów.

Radca prawny (...) stwierdził nadto, że nie namawiał p.(...) do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Ponadto, jak wyjaśnił, sprawa sądząc po numerze musiała być zainicjowana na początku (...) r., kiedy to pomoc prawną radca prawny świadczy Mocodawczyni dopiero od końca roku (...), a dokładnie od (...) r., gdy udzieliła mu do tego stosowanego pełnomocnictwa. Na potwierdzenie, czego do wyjaśnień radcy prawnego załączona została potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia pełnomocnictwa procesowego z dnia (...) r. dotyczącego reprezentowania p. (...) przed sądami powszechnymi w pierwszej i drugiej instancji oraz w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie o rozwód przeciwko Skarżącemu (sygn. akt III C (...)). Radca prawny (...) zaprzeczył także twierdzeniom Skarżącego dotyczącym nakazania Mocodawczyni zaprzestania płacenia czynszu za mieszkanie, do którego p. (...) wprowadziła się (...).r. Wskazał, że nie miał takiej władzy, mocy i interesu prawnego aby domagać się (kazać) swojej mocodawczyni zaprzestania płacenia za przedmiotowy lokal, natomiast prawdą jest to, iż powiedział jej, że jeśli nie jest w stanie uiszczać opłat, to powinna tego zaniechać.

W dniu (...) r. Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (...).

Od niniejszego postanowienia skarżący (...) w dniu (...) r. wniósł odwołanie. W jego treści wskazał, że „radca prawny w swoich wyjaśnieniach mija się z prawdą usiłując językiem prawniczym przedstawić swoją osobę, postawę i sposób postępowania jako zgodny z przepisami prawa i etyką zawodu prawnika”. Podniósł, że radca prawny „chyba nie jest zorientowany, że (...) prócz tego, że nagrywała rozmowy prowadzone ze swoimi dziećmi, z innymi członkami rodziny, również nagrywała wszystko przez 24 h na dobę co dotyczy jej życia prywatnego”. Skarżący stwierdził, że przez okres dwóch lat kiedy (...) po 11 miesięcznej przerwie wróciła do dzieci, był świadkiem (wraz z dziećmi) jej rozmów telefonicznych prowadzonych całymi godzinami przez telefon i przez internet. Dlatego nie jest dla niego tajemnicą „jej drugie życie prywatne z kochankiem, jej ustalenia prowadzone z radcą prawnym (...), z prokuratorem prowadzącym sprawę, z ustaleniami prowadzonymi ze swoimi świadkami”.

Skarżący wskazał, że nie jest jego zamiarem polemizowanie z ustaleniami Rzecznika Dyscyplinarnego czy też z treścią wyjaśnień radcy prawnego (...), lecz „w sposób prosty i ludzki usiłuje przedstawić swoje racje i swoje oburzenie na sposób postępowania przedstawiciela ustawowego strony”. Nadmieniał także, że postępowanie rozwodowe w I instancji trwało prawie trzy lata, a można było uzyskać porozumienie na trzech terminach. W opinii skarżącego tylko postawa radcy prawnego inspirującego (...), spowodowała, że jego siedmioosobowa rodzina się rozpadła, a „wiadomo wszem i wobec, że sprawę rozwodową w I instancji (...) przegrała, a i pierwsza sprawa o znęcanie została umorzona”.

Przechodząc do meritum zarzutów odwoławczych skarżący wskazał, że tłumaczenie radcy prawnego, że był związany wolą mocodawczyni jest „totalnym kłamstwem biorąc pod uwagę materialistyczne podejście do życia (...), która już w tej chwili (po przeprowadzeniu mediacji bez żadnych kosztów miałyby załatwioną sprawę z podziałem majątku). Stwierdził również, że w swoim piśmie datowanym na (...) r. nie przypadkowo wskazał, że to właśnie (...) podniosła temat mediacji i powodów z racji których one się nie odbyły. Zdaniem skarżącego to właśnie (...) oprócz szeregu rozmów telefonicznych, również oficjalnie opisała okoliczności i powody braku mediacji, mówiąc to w obecności córki (...) oraz kurator (...).

Skarżący stwierdził, że zaprzeczenie radcy prawnego, iż nie reprezentuje (...) w sprawie karnej sygn. akt II K (...), nie jest tożsame z tym, że od (...) r., kiedy to „szala dowodów w sprawie rozwodowej przechylała się korzystnie na rzecz (...), kierował postępowaniem (...) również w sprawie znęcania II K (...)”. To, że faktycznie w tej sprawie (...) reprezentuje znajoma radcy prawnego; jest w opinii skarżącego, „skutkiem sporządzenia przez (...) pisma, które stało się rozczynem sporu przed Okręgową Izbą Radców Prawnych w Lublinie”. Skarżący wie to z rozmów jakie (...) prowadziła z przyjaciółką (...).

Odnosząc się do stwierdzenia radcy prawnego, że „na chwilę obecną nie otrzymał od Mocodawczyni żadnych pieniędzy za obsługę spraw”, skarżący stwierdził, że jest to kłamstwo. Wskazał, że (...) przez okres 2,5 roku była wożona samochodem przez radcę prawnego (...) na sprawy do (...), za którą to usługę każdorazowo płaciła 100 PLN. Według skarżącego okoliczność ta potwierdzona była przez (...) w licznych rozmowach z rodziną, znajomymi i Panią kurator.

Odnosząc się do wyjaśnień radcy prawnego zaprzeczającego aby w trakcie jazdy samochodem podzegał (...) do przebicia opon w samochodzie, skarżący podniósł, że „nie musiał być obecny w samochodzie aby taką rozmowę słyszeć, bowiem to (...) wróciła

splakana ze sprawy w (...) i całe popołudnie i wieczór opowiadała swojej przyjaciółce i kochankowi o przebiegu rozprawy, ale także drodze powrotnej i reakcji radcy prawnego”. Nadto, zdaniem skarżącego radca prawny nie zaprzecza aby taka rozmowa miała miejsce, lecz stwierdza, że (...) nie mógł tej rozmowy słyszeć.

W kolejnym punkcie odwołania skarżący sformułował pytanie „jaki sens miało marnowanie cennego czasu na przygotowanie projektów pism, które podpisywać i składać miała (...) – w dodatku za darmo?”.

W dalszej części odwołania skarżący stwierdza, że już w (...) r. złożył wniosek o wznowienie dochodzenia w sprawie RSD-(...) „wobec ujawnienia nowych, nieznanych dotychczas faktów, prowadzone w Prokuraturze Rejonowej w (...), gdzie sprawcą przestępstwa była (...), a postępowanie było umorzone z braku dostatecznych dowodów”. Zdaniem (...) zeznania złożone przez (...) w Sądzie Okręgowym w (...) oraz dołączone przez nią dowody z jego telefonu będą wystarczającymi dowodami w sprawie. (...) wskazał także, że z uwagi na nowe dowody w dniu (...) r. złożył dodatkowy wniosek o ściganie (...) za inne jej czyny inspirowane przez radcę prawnego.

W dalszej kolejności skarżący podniósł, że częściowo uwydatnił już elementy udziału radcy prawnego w życiu (...), który nie jest równoważny z datą podpisania czy też złożenia pełnomocnictwa w Sądzie. Skarżący stwierdził również, że „rolę komornika o nazwisku (...) - r .pr. (...) mocno podnosił przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie o rozwód” i był w tym dobrze zorientowany. Zdaniem autora odwołania wynika z tego, że data złożenia pełnomocnictwa w sprawie rozwodowej nie ma żadnego związku ze sporządzeniem i złożeniem pism u komornika (...), które miało na celu wszczęcie bezpodstawnej egzekucji komorniczej.

Skarżący wskazał również, że w treści postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, nie znalazł zapisów dotyczących wypowiedzi (...) o postawie i słowach radcy prawnego (...) w sprawie czynszu za mieszkanie, do którego (...) wprowadziła się (...) r. Jego zdaniem rady i sugestie radcy prawnego miały na celu wytworzenie długu w spółdzielni mieszkaniowej, który miałby sam spłacać skarżący.

W końcowej części odwołania skarżący stwierdził, iż jego zamiarem nie jest polemizowanie z treścią postanowienia, a jedynie wykazanie, że Rzecznik Dyscyplinarny nieprawidłowo zinterpretował fakty dotyczące radcy prawnego (...), który angażując się w sprawy cywilne i karne dotyczące rodziny (...) działał na jej szkodę. Dodatkowo nadmienił,

że działania (...) przy wydatnym udziale radcy prawnego (...), spowodowały, iż został zmuszony przez przełożonych do odejścia z pracy. W opinii Skarżącego, wiązało się to z utratą szacunku u kolegów, koleżanek, znajomych i rodziny oraz stratami finansowymi, ale przede wszystkim z całkowitym rozbiciem siedmioosobowej rodziny.

Skarżący wniósł o nieuwzględnienie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej Okręgowy Sąd Dyscyplinarny) zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Postanowienie Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego zarówno w zakresie ustaleń faktycznych jak i sformułowanych ocen prawnych uznać należy za prawidłowe.

Nie ulega wątpliwości, że tłem rozpoznawanej sprawy jest wieloletni konflikt Skarżącego z p. (...). Konflikt ten miał i ma wiele odsłon prawnych w postaci spraw cywilnych i karnych. W części z tych spraw pełnomocnikiem p. (...) był radca prawny (...). Istotą działań pełnomocnika - radcy prawnego jest podejmowanie działań korzystnych dla interesu swego mocodawcy. Działania te w wielu przypadkach nie są zgodne z interesem prawnym strony przeciwnej i często bywają oceniane przez przeciwników procesowych jako nadmiernie dolegliwe czy wręcz naruszające przepisy prawa lub zasady etyki. Jakkolwiek strona przeciwna, z natury rzeczy nastawiona negatywnie do działań swego adwersarza i jego pełnomocnika, ma prawo do takich subiektywnych odczuć to samorządowe organy wymiaru sprawiedliwości w swych działaniach winny się kierować zasadami obiektywizmu, rzetelnie wążąc i oceniając tezy oraz argumenty na ich poparcie, podnoszone we wpływających skargach. Napiętnowaniu karami dyscyplinarnymi podlegają wyłącznie czyny członków samorządu radcowskiego stanowiące naruszenie zasad etyki lub przepisów prawa, po tym jak ich popełnienie zostanie udowodnione w przewidziany regułami postępowania sposób.

Za w pełni zasadne uznać należy stanowisko Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego przyjmującego, iż kwestie dotyczące podstaw prawnych oraz faktycznych działań podejmowanych przez radcę prawnego, w tym dotyczące stosowania przepisów prawa i ich interpretacji, jako przyjęta w danej sprawie taktyka procesowa, nie powinny stanowić podstawy wywodzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego, który ma prawo prezentować – w imieniu reprezentowanej przez siebie strony i w jej interesie – określone stanowisko, działając w sposób właściwy dla interesów Mocodawcy.

W przekonaniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego negatywna ocena tych działań byłaby możliwa jedynie wówczas gdyby ustalenia dokonane w sprawie wskazywały na naruszenie przez radcę prawnego zasad etyki zawodowej lub przepisów prawa. Podstawą takich ustaleń w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej mogą być jedynie dowody zabezpieczone i utrwalone w sposób przewidziany stosownymi przepisami. W rozpoznawanej sprawie takich dowodów nie zgromadzono.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż zarzutów z pkt 1), 2), 4) i 5) skargi nie można traktować jako naruszenie zasad i przepisów obowiązujących radców prawnych, zaś zarzuty z pkt 3), 6), 7) i 8) stanowią wyłącznie subiektywną ocenę Skarżącego co do okoliczności, czy domniemanego zachowania radcy prawnego nie znajdującą oparcia w dokonanych ustaleniach.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego znamionem fragmentem uzasadnienia odwołania jest deklaracja skarżącego, iż „w żaden sposób nie zamierza polemizować z ustaleniami Rzecznika Dyscyplinarnego czy też z treścią wyjaśnień radcy prawnego (...) lecz w prosty i ludzki sposób przedstawić swe racje”. Polemikę taką jednak w dalszej części odwołania Skarżący podejmuje ale na poparcie własnych twierdzeń nie przedstawia dowodów i argumentów mogących podważyć prawidłowość ustaleń i ocen dokonanych przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego, a wyjaśnionych w treści zaskarżonego postanowienia.

Skarżący w odwołaniu poza wspomnianą polemiką z wyjaśnieniami radcy prawnego (...), krytyką opisywanych, domniemych działań p. (...) i jedynie w części dyskutując ze stanowiskiem Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego formułuje również zarzut nierozpoznania w ramach prowadzonego postępowania ostatniego z zarzutów skargi. Dotyczył on wypowiedzi (...) o postawie i słowach radcy prawnego (...) w sprawie uiszczenia czynszu za mieszkanie, do którego (...) wprowadziła się dnia (...) r. Zdaniem Skarżącego sugestie radcy prawnego miały na celu powstanie długu w spółdzielni mieszkaniowej, który miałby on spłacać. W przekonaniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, także ten zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. W treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego (zbyt skrótowo lecz w pełni zasadnie) przyjął, iż zarzut ten (opisany w punkcie 8) stanowi wyłącznie ocenę Skarżącego co do okoliczności związanych z domniemanym zachowaniem radcy prawnego. Prawidłowe stanowisko Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego koresponduje z zasługującym na wiarę argumentem radcy prawnego (...) zawartym w odpowiedzi na skargę, iż nie miał takiej władzy, mocy i interesu prawnego aby nakazać swojej Mocodawczyni zaprzestania uiszczenia czynszu za przedmiotowy lokal,

natomiast prawdą jest to, iż poradził jej, że jeśli nie jest w stanie regulować opłat, to powinna tego zaniechać.

W związku powyższym należało orzec jak we wstępie.

Przewodniczący:

Olimpia Marcewicz-Kochnio

Członkowie:

Paweł Strzelec

Bożena Bilkiewicz-Bańka

Pouczenie: Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje na niego środek odwoławczy- art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75).